

УДК 336

Титаренко В.І.

здобувач вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Загреба І. Л.
доцент кафедри фінансів та бухгалтерського обліку
Економіко-технологічний інститут імені Роберта Ельворті
м. Кропивницький, Україна

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА, БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

У сучасних умовах економічних трансформацій та глобалізації бізнес-середовище зазнає значних змін, що вимагають від підприємців постійної адаптації до нових умов. Підприємництво стає все більш технологічним та інноваційним, орієнтуючись на інтеграцію цифрових технологій, сталий розвиток та соціальну відповідальність. Серед основних тенденцій, які визначають новий етап розвитку бізнесу, можна виокремити цифровізацію, інвестиції в фінансові технології, активний розвиток краудфандингових платформ та зростання популярності сталих інвестицій (ESG).

Актуальність цих тенденцій обумовлена не лише необхідністю впровадження нових технологій для забезпечення конкурентоспроможності, але й впливом глобальних економічних змін, таких як екологічні виклики, соціальні інновації та швидкий розвиток фінансових ринків. У зв'язку з цим, ефективне управління підприємством вимагає нових підходів до фінансування, розвитку інфраструктури та стратегічного планування.

Проблеми, що виникають внаслідок цифрових трансформацій, таких як безпека даних, регулювання нових фінансових інструментів та управління ризиками, стають критично важливими для бізнесу. Тому дослідження сучасних тенденцій у сфері підприємництва, біржової діяльності та фондових ринків є надзвичайно важливим для розробки нових ефективних механізмів розвитку і забезпечення стійкості економічних систем у майбутньому [1; 2].

Однією з найвизначніших тенденцій сучасності є цифровізація, яка охопила всі аспекти економічної діяльності. У сфері підприємництва цифрові технології не лише спрощують взаємодію з клієнтами, але й дозволяють значно підвищити ефективність бізнесу. Наприклад, у 2023 році понад 35% українських компаній впровадили нові цифрові рішення для оптимізації процесів продажу, маркетингу та обслуговування клієнтів. Використання платформ, які як Shopify, Etsy або Rozetka, відкриває малим і середнім підприємствам доступ до глобальних ринків, дозволяючи розширювати клієнтську базу та збільшувати обсяги продажу.

Хмарні технології також відіграють ключову роль у модернізації бізнесу. Сервіси Microsoft Azure та Amazon Web Services забезпечують підприємства потужними аналітичними інструментами, автоматизацією внутрішніх процесів та інфраструктурою для масштабування. Усе це сприяє створенню інтегрованих систем управління, які підвищують продуктивність і знижують операційні витрати.

Фінансова сфера також активно адаптується до цифрової епохи. Фінтех-компанії, такі як PayPal, Stripe або Monobank, змінюють традиційні моделі обслуговування клієнтів, пропонуючи швидкі, зручні та безпечні способи здійснення фінансових операцій. Використання блокчейн-технологій у біржовій діяльності стало важливим інструментом для підвищення прозорості та зменшення операційних витрат. Наприклад, платформа Robinhood, що дозволяє торгувати акціями без комісій, привернула увагу мільйонів нових інвесторів і зробила фондовий ринок більш доступним для широкого загалу [3, с. 80-96].

У підприємстві та фінансовій сфері дедалі більшого значення набувають принципи сталого розвитку. У світі зростає попит на екологічно орієнтовані рішення, а компанії, які активно впроваджують соціально відповідальні бізнес-моделі, стають більш привабливими

для інвесторів. У 2023 році обсяг інвестицій у «зелені» облигації в країнах ЄС перевищив 200 мільярдів євро, що свідчить про високий рівень зацікавленості в екологічно чистих проєктах.

Україна також демонструє прогрес у цьому напрямі. Наприклад, у сфері відновлюваної енергетики активно розвиваються проєкти з використання сонячних і вітрових електростанцій.

Компанії все частіше інтегрують ESG-критерії (екологічні, соціальні та управлінські) у свою діяльність, щоб забезпечити стійкість бізнесу та підвищити його конкурентоспроможність на міжнародному ринку [4].

Іншою важливою тенденцією є розвиток альтернативних джерел фінансування, таких як краудфандинг і венчурні інвестиції.

Краудфандингові платформи, такі як Kickstarter, Indiegogo або GoFundMe, дозволяють стартапам залучати кошти на реалізацію інноваційних ідей, не звертаючись до традиційних банківських установ. У секторі ІТ та зеленої енергетики України спостерігається активний розвиток краудфандингових кампаній, що створює сприятливе середовище для підприємців-початківців. Розвиток краудфандингових платформ демонструє стрімке зростання, що складає суттєву частку серед нових фінансових механізмів підтримки бізнесу (див. рис. 1).

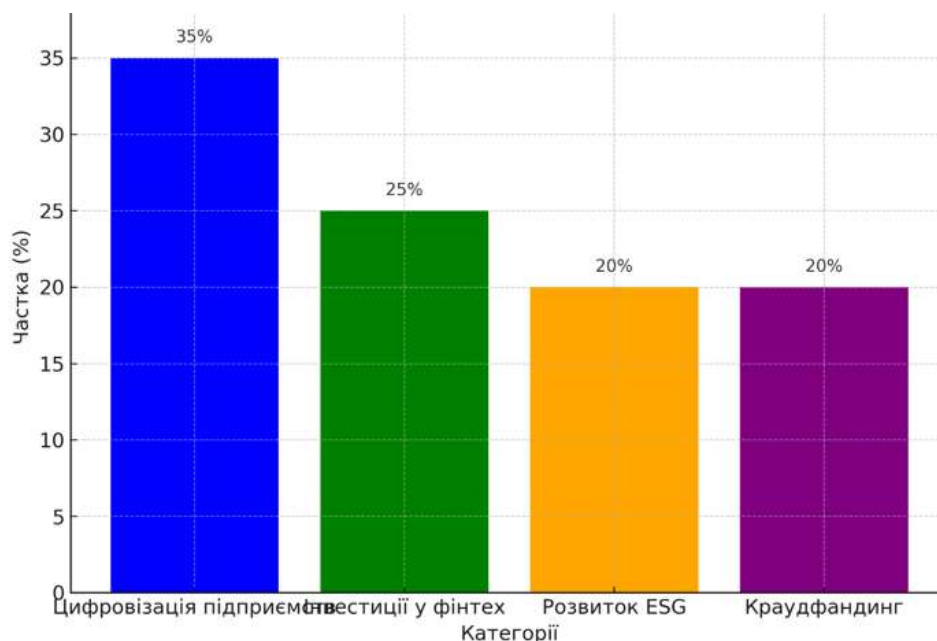

Рисунок 1 – Розподіл основних напрямів розвитку у сфері підприємництва

Фондові ринки також зазнають значних змін. Одним із ключових факторів є поширення криптовалют і цифрових активів. Bitcoin, Ethereum та інші криптовалюти набувають популярності серед інвесторів, хоча їх висока волатильність викликає суперечки щодо надійності таких інвестицій.

Блокчейн-технології, які використовуються для забезпечення прозорості транзакцій, стали невід'ємною частиною інфраструктури сучасного фондового ринку.

У країнах, як-от Швейцарія, створюються спеціалізовані "crypto valleys", що сприяють розвитку криптовалютного бізнесу.

Україна також розробляє нормативні акти для регулювання криптовалютного ринку, що може сприяти розвитку блокчейну у корпоративному секторі.

Окрім цифрових активів, важливу роль у біржовій діяльності відіграє автоматизація та алгоритмічна торгівля. Застосування штучного інтелекту для аналізу даних і виконання фінансових операцій дозволяє значно підвищити ліквідність ринку, знизити операційні ризики та зменшити вплив людського фактора. Такі технології активно використовуються на найбільших біржах світу, зокрема на Нью-Йоркській фондовій біржі.

Автоматизація процесів сприяє створенню нових моделей інвестування, які враховують інтереси широкого кола учасників ринку. Наприклад, платформи соціального інвестування дозволяють дрібним інвесторам вкладати кошти у перспективні проекти, які раніше були доступними лише для великих корпорацій або фінансових установ [5, с. 130].

У підсумку, сучасні тенденції у сфері підприємництва, біржової діяльності та фондового ринку формуються під впливом глибоких економічних і технологічних змін. Цифровізація, автоматизація, сталий розвиток і нові моделі фінансування відкривають широкі можливості для підприємців і інвесторів, сприяючи економічному зростанню. Водночас ці процеси створюють нові виклики, які вимагають гнучких підходів до регулювання, адаптації та впровадження інновацій. Успішна інтеграція сучасних тенденцій стане запорукою стійкого розвитку економіки та підвищення її конкурентоспроможності в умовах глобалізації.

Література:

1. Гуменюк, А. І. Цифрова економіка: нові виклики та перспективи розвитку. Київ: Науковий світ, 2022.
2. Крамаренко, О. В. Сталий розвиток і соціальна відповідальність бізнесу. Львів: Світ знань, 2021.
3. Мартинюк, Т. В., Петренко, І. Г. Фінтех і блокчейн-технології в сучасному підприємстві. Харків: Фоліо, 2023, 110с.
4. Офіційний сайт Європейської Комісії. Зелені облігації та сталий розвиток. URL: <https://ec.europa.eu>
5. Пономаренко, В. С. Сучасні тенденції розвитку фондового ринку. Харків: ХНЕУ, 2020, 223с.
6. Шевченко, Л. І. Інноваційні фінансові інструменти та їх вплив на підприємництво. Одеса: ОНУ, 2022.
7. World Economic Forum. *The Global Risks Report 2023*. URL <https://www.weforum.org>